

ת"פ 57310/12/17 - מדינת ישראל נגד יעקב סבר, סהר מזרחי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 57310-12-17 מדינת ישראל נ' סבר ואח'

בפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד רחל אהרון
זאבי

הממשימה

נגד

1. יעקב סבר (ענינו הסתלים)
 2. סהר מזרחי ע"י ב"כ עו"ד דני בר דוד
- הנאשמים

גור דין לנ羞ם 2

כללי

1. הנ羞ם הורשע על פי הודהתו בעובדות כתוב אישום מתוקן, בשתי עבירות תיווך לשוחד שניתן לנ羞ם 1.

הנאשם 1 עבד בבית הדין הרבני האזרחי בירושלים, בתפקיד סופר דיןנים והוא אחראי, בין היתר, על רישום פרוטוקולים, החלטות צווים והעברת בקשות לדינם במהלך הדיונים או למציאות בית הדין.

בשנת 2013 פתחו בני הזוג י' פ' (להלן: "י") וט' (להלן: "ט") בהליך גירושין בבית הדין, אשר התנהל לפני הרכב הדיינים בראשות כב' הדין אברהם שיינפלד עד לפירשתו בחודש Mai 2015, ולאחר מכן בראשות כב' הדין אליהו אברג'יל. הנ羞ם 1 שימש מזכיר ההרכב.

במסגרת הליך הגירושין התנהלו דיונים רבים בעניין הסדרי ראייה של הילדים, חלוקת כספים וצווי יעקוב יציאה מהארץ.

הנאשם 2 (להלן גם: "הנאשם"), הכיר את י' עובר לתקופה הרלבנטית לאישום וכן היה מקרוב לדין אליהו אברג'יל וראתה בו כמورو ורבו ועל כן נמצא, באותו תקופה, לעיתים קרובות בבית הדין הרבני.

ביום 22.10.14, הגיע י' יחד עם רעייתו, מ', לבית הדין, לצורך הגשת בקשה להסרת עיקול על כספים של ח' במסגרת הלि�כי גירושין. י' פגש בנ羞ם ומספר לו על הליך הסרת העיקול המתמשך המתנהל נגד ח'. הנ羞ם שוחח עם נ羞ם 1 בהיותם בבית הדין וסוכם כי הנ羞ם 1 יעזר לי' אם זה יעביר לו כסף.

הנאשם פנה לי' ואמר לו שעליו להעביר כסף לנ羞ם, 1 על מנת שהוא יפעל לטובתו אצל הדיינים. י' קיבל מ' סכום של 1,000 ₪, אותו מסר לנ羞ם, אשר העביר את הכספי לנ羞ם 1.

עמוד 1

באוטו היום ובהמשך להחלטות קודמות שהתקבלו בעניין, הורה בית הדין על ביטול עיקול הכספיים ועל חלוקתם בין ילבון ח'.

ביום 23.10.14, הגיעה ח' בקשה לביטול החלטה זו ו' פנה לנאש שאמר לו כי עליו לשלם לנאש 1 סכום כסף נוסף, על מנת שנאש 1 יפעל לטובתו.

ו' לווה 1,000 ₪ מקופת צדקה ומסר אותו לנאש 2 שהעביר את הכספי לנאש 1.

במהלך החודשים דצמבר-ינואר 2014, התנהל הליך הנוגע למקום מגורייה של בתם הקטינה של י' וח', וכל אחד מהצדדים טען כי הקטינה צריכה לגור בביתו. י' נפגש ושוחח טלפון עם הנאש מספר פעמים במהלך תקופה זו ושיתף אותו בהליך המתנהל בעניין זה. הנאש אמר לי' לרשום את בקשותיו, וכי הוא יעביר לנאש 1. ישראל העביר לנאש 2 רשימה כאמור.

ביום 24.1.15, פגש י' את נאש 1 במקום שבו ידוע ונתקן לו את מספר הטלפון שלו על מנת לפתח ביניהם ערוץ הידברות ישיר. במהלך השיחות והמפגשים, נאש 1 בקש מי' כספים בסכום שאינו ידוע במידוק, כדי לקדם את עניינו בבית הדין ו' העביר לו סכומי כסף ששיעורם אינו ידוע.

ביום 25.3.15, הגיעה ח' בקשה לצאת מהארץ יחד עם בנים הקטין שלה ושל י' וביקשה לבטל את צו עיקוב יציאה מהארץ שעמד נגדו. י' התנה את הסכמתו לביטול הצו בתנאים שלא הוסכמו על ידי ח' והתנהל הליך בעניין זה בבית הדין בין החודשים מרצ' וויל' 2015. במהלך תקופה זו, שוחח נאש 1 עם י' מספר פעמים בעניין הצו ובשיחות אלה אמר נאש 1 לי' כי הוא פועל למעןו, כי פנה לדין אברג'יל כדי להוסיף תנאים לביטול הצו וכן הנחה את י' לננקוט בפעולות מסוימות שישו לו למש את מטרתו. בהמשך בקש נאש 1 מי' שיטלם לו עבור העזרה שהושיט לו עד לאותו שלב. בתאריכים 5.7.15 ו- 9.7.15 נפגשו הנאש 1 ו' בכל פעם במקום אחר מחוץ לבית הדין הרבני, ובכל מפגש מסר י' לנאש 1 סך של 1,500 ₪.

2. הצדדים הציגו הסדר טיעון במסגרת כתב האישום תוקן, והוא סכם כי הנאים ידו במינויים להם וירושעו. לא נרככה הסכמה לעניין העונש. עוד הוסכם כי ההגנה תהא רשאית לטיעון, כי הנאש 2 לא קיבל כל תמורה עבור מעשייו וכי לא ניתנה כל החלטה מהותית על ידי בית הדין בעקבות מעשי הנאים, והמאשימה לא תביא ראיות לסתור טענות אלה.

3. בעניין הנאים הוכנו שני תסקרי שירות מב奸. תסוקיר מיום 23.1.19, מלמד כי הנאש בן 47, גרוש ואב לחמשה, עובד עצמאי בתחום המסייעות, נסיבות ילדותו מורכבות והן השילכו על דימויו העצמי ועל התנהלותו בוגרותו. הנאש סיים 10 שנות לימוד, שירת בצה"ל במשך כשנתיים ושהורר על רקע אי התאמה. לאחר שחרורו ניהל מספר עסקים שונים בתחום המזון והשגת כשרות ובחلك מהזמן חוווה הפסדים כלכליים גדולים וצבר חובות. הוא עובד כתעבון מזדמן, ובעבודתו הנווכחית כמנהל מסעדה - מזה חצי שנה.

הנאש נישא בשנת 2000 והתגרש כעבור שבע שנים על רקע התנהלות אלימה שגילתה לפני אשתו. הוא מצוי בקשר

טוב עם אשתו וմבקש לשאתה בשנית.

לנאמן ארבע הרשעות קודמות שהאחרונה בהן משנת 2003 בעבורות אלימות והוא מוכר לשירות המבחן מתיקי הקודמים. לצד הצהרותיו כי עבר תהליכי טיפול, התרשם שירות המבחן כי הנאם טרם עבר תהליך של התבוננות עצמית עמוקה וביחס לעבירה שבה הורשע, תיאר כי פעל מתוך רצון לסייע למכר ונטה לטשטש ולמזרע את הבעיתיות במשיו, תוך מתן לגיטימציה להתנהלותו וביטול המשמעות הפלילית של המעשים.

שירות המבחן כי הנאם פעל מתוך דחף למלא צרכיו בהערכתה של הזולות ומיקומו של פער בין תיאור הנאם את תפקידו העצמי כתקין לבין התנהגותו עוברת החוק. עוד התרשם השירות מקיומה של נטייה מסוימת למיניפולטיביות וקוים מرمתיים באישיותו של הנאם.

שירות המבחן ציין כי בעבר הנאם התקשה להפיק תועלת משמעותית מהטיפולים טיפוליים, בשל קשייו לגעת בעולמו הפנימי ולהתבונן על דפוסיו הבעיתיים. עם זאת היה נראה כי חל שינוי ראשוני בעמדת הנאם בעניין זה ועל כן הומלץ על שילובו של הנאם בהליך טיפול יעודי ועל דחית הטיעונים לעונש לשם כך. המלצת זו של שירות המבחן התקבלה.

4. ביום 7.5.19 הוגש תסجيل מבחן משלים ממנו נלמד כי בתקופת הדחיה התקיימו עם הנאם מספר מפגשים, במסגרתם נבחנו באופן עמוק המאפיינים הרגשיים שבבסיס ביצוע העבירה, והנאם הפגין הבנה עמוקה יותר של הפסול בהתנהגותו ובכלל זה פיתח תובנה קוגניטיבית ראשונית באשר לדפוסי התנהלותו ולגורם הסיכון במצבו.

שירות המבחן כי הליך הפלילי היה עבור הנאם גורם מחัด גבולות ומחית סיכון, שב וצין את קשייו של הנאם להפיק תועלת ממעורבות טיפולית ארכוכת טווח, ולפיכך הומלץ לגזור על הנאם עונש של 200 שעות שירות לתועלת הציבור, קנס, מסר מותנה והתחייבות כספית.

שירות המבחן העריך כי אם יוטלו על הנאם עבודות שירות, הדבר יקטע את הרცף התעסוקתי שלו ויפגע ביכולתו לפרנס את עצמו, והמליץ כי אם יוטל עונש זה, הוא יהיה קצר.

5. המאשימה ביקשה לקבוע בעניינו של הנאם מתחם עונש הולם שבין חמישה לשמונה- עשר חודשים מסר בפועל כפי שנקבע בעניינו של נאם 1, וביקשה לגזור על הנאם חמישה חדשים מסר שירותו בעבודות שירות, מסר מותנה וקנס, תוך שהdagישה את הערכים המוגנים באמצעות העבירה, את העבודה כי הנאם היה יוזם התוכנית ובעל חלק מרכזי ביצוע העבירות, אשר הדיח את שותפיו לבצען וכי אין מדובר במעשה יחיד אלא במספר אירופאים.

6. ב"כ הנאם ביקש לקבוע כי מתחם העונש הולם מתחילה בעונש של שירות לתועלת הציבור, וביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולגזור על הנאם עונש זה, בין אם מדובר בעונש המוצע בתוך מתחם העונש הולם, ובין אם בדרך של חריגה לקלוא ממתחם העונש הולם מטעמי שיקום.

ב"כ הנאם הדגיש את הפער בין נאם 1 שהוא עובד הציבור שקיבל שוחד לבין הנאם שלא היה עובד ציבור, לא פעל מתוך בצע כסף אלא מתוך רצון לסייע לחולות ואף לא קיבל בפועל תמורת כספית بعد מעשי. עוד הודהו הודה הנאם והיחסכו בזמן שיפוטו שלצדיה וכן חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות ועד היום.

. 7. הנאשם בדברו האחרון אמר כי הודה במעשה מתחילה הדרך ושיתף פעולה עם הרשות. הנאשם חיכה כי הוא יזם את המעשים וטען כי מדובר במקורה חד פעמי ולא במספר מקרים, אמר שאינו נכנס עוד לבית הדין הרבני, אף לא לביקור, ותייאר בדמויות כיצד הוא מנסה לשקם את חייו.

. 8. להשלמת התמונה יצון כי ביום 19.3.7 ניתן גזר דין בעניין הנאשם 1, אשר הורשע במספר עבירות קבלת שוחד ונגזרו עליו שישה חודשי מאסר בעבודות שירות, מסר מותנה, כניסה בסך 20,000 ₪ וצו מבנן.

. 9. לאחר שמיית הטיעונים לעונש הורייתי למומונה על עבודות השירות להכין חוות דעת בעניינו של הנאשם. חוות הדעת שהוגשה ביום 19.6.23 מלמדת כי הנאשם כשיר לרצות עונש זה.

מתחם העונש ההולם

. 10. העבודות שביצע הנאשם פוגעות בתפקודו התקין של השירות הציבורי ובתוර המיידות של המשרתים בו. משעה שמדובר בתיווך לשוחד לעבוד, אף אם זוטר, של ערכמה שיפוטית, קם חשש לפגיעה בטוהר ובתקינות ההליכים השיפוטיים, במחובותה של המערכת השיפוטית לשפטן החוק ולקבלת החלטות על פי האינטרס הציבורי בלבד ובאמון הציבור במערכת המשפט.

. 11. הנאשם הוא שיזם את הקשר הפסול בין נתן השוחד לנאים 1, אשר הוביל למatan השוחד. אין מדובר באירוע חד פעמי, כפי שטען הנאשם, אלא במעשהיהם שחזרו על עצמן בשלוש הזרמוויות שונות. לפיך ניתן להבין כי אין מדובר במעשהים אקרים וספונטניים אלא במעשהים שבוצעו לאחר מחשבה ולאורך הזמן גם במידה מסוימת של תכנון.

. 12. בפועל, למרבה המזל, לא נגרם כל נזק ישיר כתוצאה מעשהיהם של הנאשםים שכן לא התקבלה כל החלטה מהותית המטה את הדין לטובתו של יי', נתן השוחד.

. 13. על פי הוראת סעיף 295(א) לחוק העונשין, דינו של מתווך בשוחד דין לocket השוחד, ועל כן, ההחלטה שאליה התייחס כב' השופט כדורי בגין הדין של נאים 1, כרמת הענישה הנהוגת, לרבות גם לעניינו של הנאשם.

עם זאת, יש לתת את הדעת גם למספר נסיבות שיפורטו להלן, היוצרות שנייה בין שני הנאשםים ומצדיקות הקלה מסוימת בקביעת מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם ביחס למתחם שנקבע בעניינו של נאים 1.

. 14. הנאשם לא ביקש ולא זכה לכל רוח כספי כתוצאה מביצוע העבודות, שעלה שככל, המוני לביצוע עבודות מעין אלה, הוא בצע כספ.

. 15. הקשר בין יי' לבין נאים 1, במסגרת המשיך יי' לתת שוחד לנאים 1 הוסיף להתקיים גם ללא המשך מעורבותו של נאים 2.

16. לנוכח האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם נע בין שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות לבין שישה-עשר חודשים מאסר בפועל, לצד מאסר מוותנה וקנס. עונש של שירות לtoluaלת הציבור אינו הולם את מעשיו של הנאשם ואת מידת פגיעתם בערכיהם החברתיים המוגנים.

העונש המתאים לנאשם

17. שקלתי לזכות הנאשם את הودאותו במילויו לזו בכתב האישום המתוקן, שהיה בה משום חיסכון בזמן שיפוטי. עם זאת, כפי שעולה מתווך תסקרי המבחן ומתווך דברי הנאשם עצמו לפניי, הנאשם נוטה למזער ולטשטש את היבטים הפליליים של התנהגותו, עובדה המלמדת על קושי מסויים להפניהם עד תום את הפסול שבמיעוטם.

18. לנוכח התרשםות שירות המבחן מקיומם של קווים מניפולטיבים ומרמתיבים באישיות הנאשם, קשייו של הנאשם להפניהם את הפסול שבהתנהגותו, מקיימים סיכון להישנות עבירות פליליות בתחום המרמה, המחייב מתן משקל לשיקולי הרתעה אישית, שיבואו לביטוי בתור מתחם העונש ההולם. מנגד שקלתי את העבודה כי ההליך הפלילי כשלעצמם היונה גורם מרתקיע עבור הנאשם.

19. שירות המבחן אמן בבקשתו שהוא מסויימת על מנת לבחון את השתתפות הנאשם בהליכים טיפוליים, ונינתנה לנאשם הזדמנות לשתף פעולה עם הליכים אלה. יחד עם זאת, גם שה הנאשם גילה יכולת להתבוננות ראשונית בדףוני התנהגותו ובקיים של גורמי סיכון, בסופו של יומם שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מתקשה להפיק תועלת ממעורבות טיפולית ארוכת טווח, וגורמי הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק נותרו בעינם. לפיכך, אין כל הצדקה לחזור בעין הנאשם לקולא מתחם העונש ההולם משיקולי שיקום.

20. אני ערה לכך כי גזרת העונש על הנאשם בתור מתחם העונש ההולם, עשוי לפגוע במידה מה באפשרותו המשיך ולהתפרק הנוכחי שלו. אין בכך ממשום הצדקה לחריגת לקולא מתחם העונש ההולם ואולם הדבר יקבל ביטוי בקביעת משך הרכיב העונשי המרכזי.

21. עברו הפלילי של הנאשם ישן ואני רלבנטי ועל כן לא ניתן לו משקל ממשי בגין הדיון. מנגד, שקלתי את חלוף הזמן בין מועד ביצוע העבירות לבין המועד שבו הוגש כתב האישום, כשנתיים וחצי, שהו שלא ניתן לו הסבר על ידי המאשימה.

22. לנוכח האמור לעיל, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים, המציגים בחתית מתחם העונש ההולם:
א. שלושה חודשים מאסר שירות בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 15.9.19 בשעה 08:00 במקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.

ב. חמישה חודשים מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא עברו את העבירה בה הורשע

או כל עבירות מרמה לפי סימן ו' לפרק י"א לחוק העונשין התשל"ז-1977.

ג. קנס בסך 5,000 ל"ח או 20 ימי מאסר תMOREתו. הקנס ישולם בחמשה תשלוםים חוזדים שווים ורכופים הראשון עד ליום 1.7.19 והבאים עד ל-1 בכל חודש עוקב. לא ישולם איזה מהתשלומים במועדו, תעמוד מלאה יתרת הקנס לפירעון מיידי.

23. המזיכרות שלח העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחויז בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ' סיון תשע"ט, 23 يونيو 2019, ב נכחות הצדדים.